

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja za vse leto za Avstro-Ogrsko 3 kronce, za Nemčijo in druge dežele 4 kronce, za Ameriko 1 dolar.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: tristočna petit-vrsta 20 vin., vsa stran 60 K, pol strani 30 K, četrt strani 15 K, osminka strani 8 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo „Slovenskega Doma“ v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5. I. nadstr. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo upravništvu „Slov. Doma“ v Ljubljani.

Na znanje!

Kdor sprejme prvo številko in je ne vrne, ga vpišemo med naročnike.

Iz cerkve nas pode!

Ko sta slovanska blagovestnika Ciril in Metod krstila Slovence, sta jim izposlovala v Rimu božjo službo v materinskem slovenskem jeziku.

Naši predniki so torej molili boga in mu peli slavo v cerkvi v svojem rodnem maternem jeziku.

To pa ni bilo po volji našim narodnim sovragom, ker so vedeli, da je domači bogoslužni jezik v cerkvi najmočnejši jez in najkrepkejša zapreka proti potujčevanju.

Zato so jeli na vseh konceh in krajih ruvati proti slovenskemu bogoslužnemu jeziku in ker so jih v tem njihovem stremljenju podpirali vsi visoki cerkveni in posvetni krogi, se jim je posrečilo tekom stoletij iztisniti slovenski bogoslužni jezik iz vseh cerkva na Kranjskem, Štajerskem, Koroškem in Primorskem.

V vseh cerkvah na Slovenskem je odslej zavlada latinščina kot bogoslužni jezik, edino kršna Istra je še dandanes ohranila dragoceno svetinjo staroslovenskega bogoslužnega jezika, ki sta jo našim pradedom zapustila kot najdražjo dedščino sveta blagovestnika Ciril in Metod.

Slovenski in hrvaški duhovniki v Istri so do zadnjega časa opravljali božjo službo v častitljivem staroslovenskem jeziku.

Toda tudi ta zadnji ostanek slovenskega bogoslužja v cerkvi je bil trn v peti našim narodnim nasprotnikom.

Zlasti pa je bodla v oči ravnopravnost slovenskega jezika v cerkvi z latinščino tržaškega škofa dr. Nagla, zagrizenega nemškega nacionalca.

Ta nemški škof, ki je smrtni sovražnik vsega, kar je slovensko in slovansko, ni preje miroval, dokler ni izgnal slovenskega bogoslužnega jezika iz cerkve v Istri.

Nedavno tega je izdal ukaz, da se božja služba odslej ne sme več opravljati v staroslovenskem jeziku po istrskih cerkvah, marveč da se ima povsodi izključno rabiti latinščina.

Ta ukaz zagrizenega nemškega škofa je povzročil med slovenskim in hrvaškim ljudstvom v Istri nepopisno ogorčenje in razburjenje.

Temu škofovemu povelju so se duhovniki pokorili in na praznik sv. Štefana so po vsi Istri jeli opravljati božjo službo v latinskem jeziku.

Tako se je zgodilo tudi v Lanišću.

Ko je jel župnik brati mašo v latinskem jeziku, je ljudstvo kar okamenelo. Ko pa je zapel »Gloria in excelsis deo«, mesto »Slava bogu na višavah«, je zaplakalo in zahtelo vse ljudstvo ter od prvega do zadnjega z ministranti vred zapustilo božji hram. V cerkvi je ostal župnik sam.

Pred cerkvijo je ljudstvo glasno jokalo ter klicalo božje prokletstvo na tiste, ki mu hočejo s surovo roko ugrabiti zadnjo svetinjo, ki sta mu jo zapustila sveta apostola Ciril in Metod.

Topeč se v solzah so verniki soglasno sklenili, da ne prestopijo preje cerkvenega praga, dokler škof ne preklicе svojega ukaza, in dokler se ne vrnejo vse pravice v cerkvi častitljivi staroslovensčini.

In od tega dne je cerkev zapuščena. Nihče ne zahaja k božji službi, zvonovi molče, ker ni nikogar, ki bi zvonil, cerkvena opravila se ne opravljajo, ker ni nikogar, ki bi jih zahteval.

Isto kakor v Lanišću, se je zgodilo tudi v Slumu, v Brestu, Vodicah, Munah in po drugih istrskih župnijah.

Povsodi je ljudstvo do skrajnosti ogorčeno in zadeto v svojih najsvetejših čustvih.

Vlada nas zatira, da komaj dihamo, vse nam je nasprotno, a sedaj nas pode celo iz cerkve in nam ne puste niti našega boga moliti v našem jeziku. Ali mera našega trpljenja še ni polna? Ali naj naši narodni sovragi ukradejo boga celo iz naših src?

Taki in enaki vzdihni kipe sedaj v nebo iz src vseh Slovencev in Hrvatov v Istri.

In mi Slovenci na Kranjskem?

Pri nas je že zdavno izgnan iz cerkev slovenski jezik in tuja nerazumljiva latinščina se brez odpora uvaja celo v cerkveno petje.

Mi se damo slepo voditi od protinarodnih duhovnikov in nimamo nobenega sočutja z boleščjo naših rodnih bratov v Istri, katerim je nemški škof ugrabil najdragocenejšo svetinjo, podedovano od sv. bratov Cirila in Metoda. Žalostna nam majka! Ako bi sedaj vstala k novemu življenju sveta blagoslovnika, zjokala bi se nad nami!

Somišljeniki!

Naročajte, priporočajte in širite „Slovenski Dom“, ki je najboljši in najcenejši kmetski glasilo. Izhaja vsak teden in stane za vse leto samo 3 kronce!

Politični pregled.

Avstrija.

Poslanska zbornica je pretekli teden z vso hitrostjo rešila najnujnejše stvari in šla na novoletne počitnice, ki imajo trajati do meseca februarja. Med tem časom se bo, kakor zatrjujejo, izvršila izprememba v ministrstvu. Kdo bo vstopil v novo ministrstvo, še ni znano, to pa je gotovo, da bo na čelu nove vlade zopet baron Bienenrth. Tudi to se zatrjuje, da bo v ministrstvo vstopil tudi eden izmed jugoslovanskih poslancev. Kdo bo ta mož, ki bo poklican na cesarskem dvoru zastopati koristi jugoslovanskih narodov, o tem se mnogo ugiblje. Nekateri listi pravijo, da postane minister hrvaški poslanec dr. Laginja, drugi pa so mnenja, da prideta v poštev Povše ali dr. Šusteršič. — Za nas napredne Slovence bi bilo najbolje, ako postane minister dr. Laginja, ki je znan kot nepristranski politik in ki je velik prijatelj Slovencev, ne glede na politične stranke.

Hrvatska.

Zmaga narodnih poslancev v pravdi proti dr. Friedjungu na Dunaju, o kateri smo poročali že v zadnji številki, je na Hrvatskem napravila velikanski utisk. Poslancem, ki so se vrnili z Dunaja, so priredili povsodi navdušen sprejem. Na vladne kroge pa je izid dunajske pravde vplival naravnost uničujoče, zakaj ban baron Rauch in njegovi maloštevilni pristaši so si v svesti, da je z zmago narodnih poslancev na Dunaju odklenkalo njihovemu gospodarstvu na Hrvatskem. Listi pišejo, da bo ban baron Rauch kmalu po Novem letu prisiljen odstopiti, vlado pa dobi v roke narodna večina v saboru (deželni zbor). Ban postane baje zopet grof Pejačević, ki je tako junaško nastopil v pravdi na Dunaju.

Ogrska.

Med vladarjem in ogrsko vlado še vedno ni prišlo do sporazumljenja in vse kaže na to, da mirnim potom sploh ne bo mogoče doseči soglasja.

Vladar je določil za bodočega ministrskega predsednika dr. Lukača, ki sedaj mešetari s strankami, da bi jih pridobil za svoje načrte. Zdi se pa, da bo tudi njegov trud ostal brezuspešen in da ne bo vladarju preostalo drugega, kakor otresti se vseh ozirov in uveljaviti splošno in enako volilno pravico, ki bo brez dvoma za vedno oslabila premoč Madžarov na Ogrskem.

Srbija.

Srbska skupščina (državni zbor) je odobrila zakonski predlog o najetju državnega posojila v znesku 150 milijonov dinarjev. To posojilo se ima porabiti za oboroženje armade in za zgradbo novih železnic. — Te dni je bil v Belgradu turški finančni minister Džavid bej, da se pouči o nameravani zvezi balkanskih držav, h kateri bi imela pristopiti tudi Turčija.

Bolgarska.

Vsa Bolgarska se že sedaj pripravlja na znamenite shode, ki se imajo meseca junija vršiti v Sofiji. Ti shodi so: vseslovenski shod, shod slovanskih zdravnikov in shod slovanskih časnikarjev. Pretekli teden so imeli v Sofiji zborovanje zastopniki vseučilišča, mestnega občinskega sveta in vseh bolgarskih prosvetnih društev, da se dogovore o pripravah za te shode. Da bodo te prireditve nekaj veličastnega, jamči že to, da je bolgarska vlada za te prireditve nakazala 50.000 levov (kron), mestni občinski svet pa 50.000. Pričakovati je torej, da bodo te prireditve tako sijajne, kakor jih je bilo še malo med Slovani. Želeti je le, da bi bile tudi prav tako plodonosne in uspešne.

Ogromni primanjkljaj v deželnem gospodarstvu.

V torek, dne 28. t. m., se je sešel deželni zbor kranjski na svoje zimsko zasedanje, ki ima trajati ves mesec januar.

Prva seja je v prvi vrsti veljala začasnemu deželnemu proračunu, ki je bil sprejet z glasovi klerikalne večine.

V tej seji je deželni odbor predložil tudi deželni proračun.

Ko so poslanci dobili v roke ta proračun, so se jim brez dvoma ježili lasje.

Proračun namreč izkazuje **4 milijone 849.128 K potrebeščin**, pokritja pa samo **1 milijon 420.176 K**, torej primanjkljaja **3¹/₂ milijona kron!**

To je tako ogromna svota, da se mora vsak, in če je tudi klerikalec, nehote vprašati, **kako in s čim pa naj ta velikanski primanjkljaj pokrije naša revna kranjska dežela?**

Davki nas že itak tišče ob tla, da komaj dihamo, kako naj pokrijemo še ta ogromni primanjkljaj?

Zalostna, naravnost obupna bodočnost se nam obeta.

Klerikalci, ki so nam preje obljubovali, da bo teklo v naši deželi samo mleko in med, so nas v enem letu spravili v tak obupen gnotni položaj, **da nam bo treba šteti zadnji vinar, ako bomo hoteli, da zopet uvedemo ravnotežje v deželno gospodarstvo.**

In kako se mislijo klerikalci izkupati iz tega obupnega položaja?

Na zelo enostaven način.

Povišati hočejo deželne doklade za celih 33%, torej od 40 na 73%!

Sedaj pa primerjaj slovenski kmet:

Ko so naprednjaki gospodarili v deželi, so shajali s **40% deželnimi dokladi**, sedaj so klerikalci še le eno leto na krmilu, pa jim te doklade več ne zadoštujejo!

Tako slabo in zanikrno so gospodarili v tem letu, da morajo zvišati doklade kar za 33%!

Kam bomo prišli, ako bodo ti klerikalni »osrečevalci« ljudstva leto za letom tako gospodarili in tako povečevali deželne doklade?

Slovenski kmet, izračunaj si to na prstih in prevdari trezno, ako je bilo pametno, da si oddal pri zadnjih volitvah svoj glas klerikalnim poslancem, ki te bodo spravili še na beraško palico!

Slovenski kmet, prevdari to in premisli!

Klerikalno izdajstvo in nasilstvo na Goriškem.

V deželnem zboru goriškem so slovenski klerikalci zagrešili grdo narodno izdajstvo, da so se zvezali z laškimi liberalci, samo da bi potisnili ob tla svoje rojake — slovenske naprednjake, ki so izvojevali pri zadnjih volitvah 5 mandatov.

Deželni zbor je imel pretekli torek svojo prvo sejo, na katere dnevnem redu je bilo poročilo o izvršenih volitvah, to je, da li se imajo volitve poslancev priznati za veljavne ali ne.

Proti volitvi v trgovski in obrtni zbornici, kjer sta bila izvoljena dva laško-liberalna poslanca na dokazano sleparski način, je vložil slovenski napredni poslanec Gabršček protest. Dokazal je, **da je bilo 700 glasovnic ponarejenih in da bi torej po pravici morala biti izvoljena dva slovenska kandidata.** Z ozirom na to je predlagal, naj se izvolitev laško-liberalnih poslancev razveljavi ter razpiše nova volitev. A kaj so storili slovenski klerikalci? **Glasevali so z laškimi liberalci za to, naj se izvolitev na sleparski način voljenih dveh laško-liberalnih poslancev potrdi!**

To je narodno izdajstvo, ki je nima primere v slovenski zgodovini!

A še lepše šele pride!

Šlo se je na to za volitve v slovenski veleposestniški kuriji, kjer so bili izvoljeni trije slovenski napredni poslanci.

Izvolitev teh treh naprednih slovenskih poslancev so slovenski klerikalci dogovorno z laškimi liberalci brez sence kakšne upravičenosti kratkomalo razveljavili!

To nečuvveno nasilstvo, ki se doslej še ni zgodilo v nobenem deželnem zboru v Avstriji, in ki mu je najti edino še primere na Madžarskem, je edino še preostala dva slovenska napredna poslanca Gabrščka in dr. Gregorina tako ogorčilo, **da sta na mestu odložila svoja mandata.**

Na Goriškem se torej vežejo klerikalci z najhujšimi narodnimi sovražniki — z liberalnimi Lahi, samo da bi z njihovo pomočjo ubili slovenske naprednjake, katerih najvišje načelo je, da bi pošteno in nevstrašno zastopali pravice in koristi slovenskega ljudstva. In take propalice se še drznejo imenovati Slovence!? Vsak pošten Slovenec bo pljunil na takšne narodne izdajice in brezdomovince!

Petdesetletnica „Učit. Tovarša“.

Slovensko napredno učiteljstvo slavi dne 7. januarja 1910 50letnico »Učiteljskega Tovarša«. Slov. javnost opozarjamo na list, ki izide imenovanega dne v jubilejski izdaji. Krepko se bori to glasilo našega učiteljstva za stanovske in šolske, kakor hkrati narodne in naše lastne interese. Dolžnost nam je, da se zanimamo za naša šolska vprašanja in težnje ter naše učiteljstvo podpiramo pri njega trdem boju. Zaman bi bil ves trud učiteljstva, da ne pripomore k njega boju tudi slovenska napredna javnost! Ni slov. napredne javnosti samo moralna dolžnost, temveč celo nje lastni interes, da podpira napredno učiteljstvo, ker v naprednem učiteljstvu leži naprednost šolstva in naroda.

Ne s puhlo frazo »prijatelj učiteljstva«, temveč dejansko pokažite, da se zanimate za šolska in učiteljska vprašanja — s tem, da se vsi do zadnjega naročite na »Učiteljskega Tovariša« in podpirate po naprednih listih učiteljstvo v moralnem oziru, z naročnino pa v gmotnem oziru. Da je ne bode napredne gostilne in kavarne, kjer bi ne bilo tega pomembnega tednika.

Pokažimo, da slovensko napredno učiteljstvo ni osamljeno, da je z njim tudi slovenska napredna javnost, ki ga podpira in brani.

Naprednemu razumništvu!

„Slovenski Dom“ je napredno kmetско glasilo, ki je urejevano popolnoma samostojno.

Častna dolžnost vsakega naprednega razumnika je, da gmotno in duševno podpira ta slovenskemu kmetu namenjeni napredni list.

Vabimo torej slovenske razumnike, naj nas podpirajo z duševnimi prispevki ali pa si naj vsaj naroče „Slov. Dom“.

Razgled po Slovenskem.

r Kako se gospodarji z deželnim denarjem? Na drugem mestu govorimo o velikanskem primanjkljaju, ki ga izkazuje deželni proračun. V deželnem gospodarstvu manjka pokritja nič manj kakor 3 in pol milijona kron. Vzpričo tako obupnega gmotnega stanja deželnih financ bi človek mislil, da bo klerikalna gospoda štedila na vseh koncih in krajih, in da bo pazila na vsak vinar, ki ga izda. Toda kakor vse kaže, delajo klerikalci tako, kakor tisti kmet, ki prireja pojedine in daje svojim znancem za pijačo, da teče vino v potokih raz mize na predvečer, ko mu imajo domačijo prodati na dražbi.

Med postavkami proračuna čitamo namreč tudi to-le točko: »100 kron za sv. mašo ob otvoritvi deželnozbornskega zasedanja«. Kdaj pa stane pri nas maša, čisto navadna maša sto kron? Ali je maša, ki jo bere škof, ki je, mimogrede rečeno, tudi član deželnega zbora, in bi torej kot tak moral mašo opraviti brezplačno, več vredna kakor služba božja kakega drugega duhovnika? Pomislite, kmetje, 100 kron za eno samo mašo! Nehote se človeku vsiljuje misel, kako skrajno zanižno morajo klerikalci gospodariti z deželnim denarjem, ako za maše plačujejo po 100 K. Vsakomur se mora roditi sum, da so razsipni in radodarni ne samo nasproti škofu, ampak tudi nasproti prečastiti duhovščini. Potem seveda ne preostaja dosti za kmeta in dežela mora vedno globeje lesti v milijonske dolgove. Kaj pak, teh ne bosta poplačala škof in

duhovščina, marveč kmet in meščan. Slovenski kmet, ali ne sprevidiš tega?

r **Narodnost naših klerikalcev.** Klerikalci se nasproti kmetom kaj radi postavljajo, da so odločni slovenski narodnjaki. Da namečejo kmetkemu ljudstvu še več peska v oči, zaropotajo včasih v svojih časopisih prav rahlo tudi proti Nemcem. Kako narodno zavedni pa so ti naši klerikalci, kažeta pa ta-le dva značilna slučaja: »Pri deželni vladi je v službi kot inženir trd Nemeec Geilhofer. Tega moža so sprejeli v deželno službo in ga napravili kar za stavbnega svetnika. In vendar strada kruha mnogo domačih sinov, ki bi bili za to službo prav tako, ako ne še bolj sposobni kakor Nemeec Geilhofer. Seveda ti domači inženirji morda niso klerikalci, zato jim dr. Lampe ne privoščiči koščka kruha, marveč raje sprejema v deželno službo tujca — nemškega zagrizenca Geilhoferja! — V Beli peči na Gorenjskem vzdržuje dežela nemško šolo. Na tej šoli je bila razpisana služba nadučitelja. Za to službo sta prosila Slovenec Potokar in Nemeec Krauland. Ko se je v deželnemu šolskemu svetu šlo za oddajo te službe, so se klerikalni člani deželnega šolskega sveta vzdržali glasovanja ter s tem pripomogli, da je bil z glasom deželnega predsednika Schwarza imenovan za nadučitelja v Beli peči Nemeec Krauland. Torej tudi v tem slučaju so raje privoščili dobro službo nemškemu zagrizencu, kakar domačinu in dobremu Slovincu. Taka je narodnost slovenskih klerikalcev!

r **Proti geslu »Svoji k svojim«** se v zadnjem času že kar očitno greši. Posebno ženstvo je vrglo ves narodni ponos od sebe in podpira prav pridno naše narodne nasprotnike. Ali bo treba zopet metle, da se temeljito pomete s takimi ničvrednimi elementi? Sram je nas, da je baš med ljubljanskim ženstvom toliko nezavednosti in tako malo narodnega ponosa. Prihodnjič bomo našli tiste narodne gospe in gospodične, ki se zvesto drže načela: »Svoji k svojim!« Bojimo se, da jih bomo prav lahko našli!

r **Zavarovanje za življenje.** Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje na življenje v Pragi je sprejela potom svejega generalnega zastopstva v Trstu nalogo, sklepati odslej za šolsko družbo »Sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani, zavarovanje že od 500 kron naprej, da omogoči sodelovanje pri tej do sedaj najvažnejši akciji slovenskega naroda vsakemu Slovincu in Slovenki sploh, četudi razpolaga le z majhnimi, skromnimi sredstvi. Ta akcija se mora razširiti v vse, v najširše narodne sloje — sodelujmo vsak po svoji moči in velikanski uspeh nam je zagotovljen že sedaj. Tridesetleten zavarovaneec bi n. pr. plačeval za 500 K zavarovalnine; mlajši bi plačevali malo manj. Vsekakor so to tako nizki prispevki, da jih lahko

zmore prav marsikdo. Vse zavarovalne listine, sklenjene v prid družbi »Sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani, pošljemo njej, da jih ona sprejme in shrani in vsak zavarovaneec ter zavarovanka dobi primerno potrdilo in zahvalo za dotično zavarovalno listino. Imena vseh zavarovancev bodo objavljena v listih v splošno spodbujajo in javno tekmovanje. Prva češka splošna delniška družba za zavarovanje na življenje v Pragi je nadalje sklepila, da bo dajala družbi »Sv. Cirila in Metoda« v Ljubljani tudi provizije od vsakega takega zavarovanja, vsled česar bo imela družba »Sv. Cirila in Metoda« že takoj sedaj znatne dohodke od te akcije, kar bo zanjo vsekakor prav velike važnosti. Opozorjamo na tozadevni oklic, ki smo ga priložili v zadnji številki.

r **Kolinska tovarna** je že v svojem novem posloplju na ljubljanski Martinovi cesti. Pravzaprav to ni eno samo posloplje, temveč več lepih paviljonov. Ob vhodu, ki bo prav monumentalno izdelan, je na desni posloplje s stanovanjem hišnika, na levi pa pisarne in ravnateljevo stanovanje. Glavno posloplje, ki je dvonadstropno, obsega strojarnico in kotlarnico, ekspedicijo blaga, pražarnico cikorije, mline itd. Poleg posloplja se dviga 40 m visok dimnik. Pražarna za fige ima svoje posebno manjše posloplje. In slednjič so tu obširna skladišča. Vsa posloplja bodo imela električno razsvetljava in centralno kurjavo. Stala bodo sredi lepega parka z vabljivimi senčnimi klopnicami in vodometom. Tako bo tovarna delala ugoden in prav nič »tovarniški« vtis. Definitivno bo vse izvršeno meseca maja.

r **Družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani** prosi vse oskrbnike družbenih nabilnikov, da jih še ta teden zanesljivo odpro ter prispevke določijo družbi direktno po pošto - hranilnični položnici ali poštne nakaznici. Opazilo se je, da nekateri oskrbniki pošiljajo te prispevke časopisom. To se naj opusti, sicer nima družba evidence.

r **Za obrambni sklad družbe sv. Cirila in Metoda** so se nadalje prijavili sledeči p. n. gg.: 510. Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda št. 1 v New Yorku 511. I. V. iz Višnje gore (plačal 200 K); 512. Omizje v Trstu (plačalo 50 K); 513. Županstvo občine Bovec; 514. Županstvo občine Solkan (plačalo 200 K); 515. Premrov Janko, rač. svetnik v Sarajevu; 516. Češka obec v Ljubljani (plačala 50 K); 517. Stanko de Gleria, stud. med. v Dol. Logatcu (plačal 10 K); 518. Omizje v Joško Rajhovi gostilni na Moti pri Ljutomeru. 519.—520. Slovenska trojica dunajske okolice (2× 200 K; plačala na račun 40 K).

r **»Sokolski dom«** v Hrastniku. Iz Hrastnika nam pišejo: »Sokolski dom«, to je danes v mislih in željah vsega narodno čutečega Hrastnika. Če hočemo zasigurati obstoj in procvit našega Sokola — in ž

njim slovenski značaj Hrastnika — preskrbeti mu moramo prostorov, kjer se bo de prosto, svobodno gibal, živel in se učil. »Sokolski dom« — to je danes naš cilj, katerega moramo doseči. Trdni, neomajni so naši sklepi, katerih dovršenju hočemo posvetiti vse svoje moči. Že so se storili prvi koraki, darovale vsote in vsotice in nešteto krat bodo še posegli slovenski Hrastničanje v svoje žepe. — V zavesti, da smo prevzeli nalogo, ki je sami ne zmoremo, kličemo v pomoč vso slovensko javnost. Slovenke, Slovenci, ne zgražajte se, češ, preveliki so davki, ki jih terjajo od nas narod. Čujte: Tudi mi Hrastničanje prispevamo z zelo lepimi vsotami naši družbi, prirejanju moramo, da obdržimo ravnotežje tukajšnji šulferajnski šoli, deci družbenih vrtecev Miklavžev večer, božičnico — stotaki gredo v ta namen; sedem narodnih društev podpiramo in vzdržujemo. In vse to sloni vedno le na istih redkih ramah. — Vendar ne obupamo, vztrajati hočemo na narodnem braniku do zadnje kaplje krvi. In tudi vi, bratje, nas ne smete pustiti. — **Na pomoč!** Prispevki se objavijo v »Slovenskem Domu«. Darila naj se pošiljajo na »Telovadno društvo Sokol« v Hrastniku. Na zdar!

r Podkovska šola v Ljubljani. Na podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani se sprejme za I. polletni tečaj 1910, kateri se prične s 3. januarjem, še nekaj učencev. Kovaški pomočniki, kateri žele priti v ta tečaj in obiskati tudi tečaj za mesogled, naj nekolekovanе prošnje takoj vložijo na vodstvo podkovske šole v Ljubljani. Vodstvo bode preskrbelo, da dobe vsi revni učenci podpore v znesku 100 do 120 kron.

Nas je nad 150 milijonov!

Slovani smo eno največjih plemen človeštva na zemlji. V Evropi tvorimo Slovani tretjino vsega prebivalstva in zavzemamo med vsemi narodi največji del zemlje.

Ako se razmere ne bodo predrugačile, se število Slovanov podvoji po preteku štiridesetih let.

Temu nasproti se bo število Germanov podvojilo šele v 100 letih, ono Romanov pa celo šele v 300 letih.

Vse torej kaže na to, da pripada bodočnost nam Slovanom.

Anglež dr. Wachsburn piše o tem:

»Romansko in germansko pleme je že odživelo svojo dobo, ne da bi moglo uveljaviti pravo krščansko civilizacijo. Romanska in germanska plemena so vselej dajala prednost gmotnim stvarim nad duhovnimi ter so si ustvarila boga v monu.

Potrošila so plemenito svojo mladeniško silo in se čutijo sedaj onemogle, zavedajoč se svoje ostarelosti.

Vse čaka na prihod slovanstva, da bi prenovilo in prerodilo Evropo ter uveljavilo vseobče bratstvo ljudi na zemlji.

Dolenjski novičar.

d Iz Škocjana nam pišejo: Kaplan Janez Florjančič je te dni jasno pokazal, kaj bi počela duhovščina s kmetom, ako bi še enkrat pridobila popolno vlado nad kmetom. Evo slučaja: Te dni je šel kaplan Florjančič iz škocjanskih hribov pozno popoldne sladko ginjen domov, in sicer tako natrkan, da se mu je sredi pota nekaj prigodilo. Mimo je prišel priprost kmet; opazil ga je sicer, a je šel svojo pot naprej. A blagoslovljeni gospod je skočil pokonec ter napadel kmeta Vrabiča, rekoč: »Ali veš, kdo sem jaz?« Na čakajoč odgovora je udaril s palico kmeta po rami. Kmet mu je udarec seveda vrnil, na kar se je vnel med njima pravcati pretep. Med pretepom je kaplan obkladal kmeta s psokami: »baraba, lump« itd. Končno je kaplanu prišel na pomoč organist, ki ga pa je Vrabič sunil od sebe po bregu, da je komaj pobral svojega rojstva kosti. Kaplan je kasneje po svojih agentih pregovoril Vrabiča, da je podpisal izjavo, v kateri prosi kaplana za odpuščanje, in obljublja, da bo plačal 10 K za »cerkev«. Pa kmet se sedaj kesa tega in gotovo ne bo štel kaplanu obljubljenih kron. Jakče, le pameten bodi pa pridi v Škocjan in si raje kupi za tistih deset kron mesa za praznike. Črnosukneža pa drugič zopet malo pozeni, se bo že privadil, da bo drugič preje hodil domov.

d Kdo so oderuhi in goljufi? Iz Škocjana nam piše somišljenik: Kaplan Florjančič nam je s prižnice povedal med cerkvenim govorom, da so krojači in čevljarji oderuhi. Prav! Kako pa bi se naj Vam reklo? Zadnji pogreb kmeta P. je bil v teku desetih minut končan, a Vi ste računali 34 kron! Dalje je pridigoval, da so krčmarji in trgovci goljufi! Kaj pa poroče k temu Lojze pri mostu? Je res hud poper, Lojze, kaj ne?! Pa Lojze itak nikoli ne hodi poslušat pridige!

d Kostanjeviški karp. Ribič Jože Medven v Kostajevici je 23. grudna vjel v mrežo v Krki izredno velikega karpa, ki je tehtal 6 $\frac{1}{2}$ kg. Ker ni bil »podkovan«, so ga za božične praznike pojedli menihi kartuzijanci v Pleteljah.

d Podružnica družbe sv. Cirila in Metod v Škofljici priredi na novega leta dan ob 5. popoldne v steklenem salonu g. Ogorelea burko: »Oče so rekli, da le« in alegorijo z deklamacijo: »Staro in novo leto.« Da oživi novi odbor podružnice marljivejše delovanje v prid šolske družbe, je sklenil prirediti serijo predstav in vljudno vabi radi večjega gmotnega uspeha k mnogobrojni udeležbi.

d Občni zbor grosupeljske podružnice Ciril - Metodove družbe se vrši v soboto, na novega leta dan, t. j. 1. januarja 1910 ob 4. popoldne v gostilniških prostorih g. Kopriveca v Grosupljem s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo tajnika in blagajnika; 2. volitve; 3. predavanje: Boj za

slovenske šole; 4. slučajnosti. — Dobrodošel vsak, ki mu je mar napredek naše šolske družbe.

d Ribniškega »Sokola« letni občni zbor se vrši, kakor običajno vsako leto na sv. Treh kraljev dan, 6. januarja 1910 v telovadnici pri Cenetu. Pričetek ob pol 4. popoldne. Pripomni se, da zunanji člani ne dobe osebnega obvestila. — III. sokolski ples se vrši na pustno nedeljo. Zajamčen je oddelek »Slovenske Filharmonije.«

d »Belokranjski Sokol« v Metliki je priredil v nedeljo 27. decembra t. l. prvi svoj bratski sestanek, ki je zelo dobro uspel. Velika udeležba kaže, da uživa Sokol simpatije pri vseh slojih prebivalstva mesta in da prodira Sokola v vedno širše kroge. Brat načelnik K. Fux je otvoril zabavni večer, pozdravil zlasti navzočega g. župana ter predaval nato o Sokolstvu. Po predavanju se je razvila zelo živahna zabava in ko smo se morali ločiti, je odšel vsak z željo, da bi priredil naš Sokol še več takih večerov. Prihodnji sestanek je v nedeljo po novem letu pri br. Alojziju Franen.

d »Belokranjski Sokol« priredi v četrtek, dne 6. prosinca 1910 veliko veselico z zelo zanimivim programom. Upati je, da bode to zopet večer, ki bode združil vse sloje v bratstvu. Vsak naj pohiti na to sokolsko veselico, gotovo mu ne bode žal.

d »Narodna čitalnica v Metliki« priredi na Silvestrov večer veselico z lepim programom. Vstop je vsakemu dovoljen. Za predsednika je bil izvoljen na zadnjem občnem zboru gosp. Rado Predalič. Upamo, da bode čitalnica sedaj dobro uspevala ter da se kmalu otvori knjižnica, zlasti, ker jo je prevzel v oskrbo naš delavni član Novak.

d Ena najzanimarnejših cest je gotovo deželna cesta iz Kočevja preko Banjeloške in Fare na Brod. Občinski odbor banjeloški je proti temu že večkrat odločno protestiral, a dosedaj še vedno brez uspeha. Blata je toliko, da se pogrezamo v njem, ob cestah pa leže že leta in leta kupi s travo zaraščenega gramoza. Morda so samo za parado in slepilo gotovim krogom. Ničesar nimamo, oddaljeni, ločeni od vsega sveta, dajte nam vsaj pošteno cesto.

d 15.000 K si izposodi banjeloška občina za prezidavo šole, kateri znesek se izplača na amortizacijo v 30. letih. Apno je že deloma pripravljeno in tudi z dovažanjem opeke se prične v kratkem. Občina je storila svoje, naj store še drugi svoje.

d Sneg je tudi po kočevskih hribih pobralo, dasi je letos dvakrat zapadel in so mimo nas že sanke frčale. Posebno gorki so bili božični prazniki. Otroci so letali bosi okoli in donašali marjetice in trobentice. Za našo Sibirijo gotovo redka prikazen, ki ostane osobito mladini v trajnem spominu.

d Iz Zagorja ob Savi. Dne 26. decembra so volili v okrajno bolniško blagajno

»V starem kraju, kakor znano imajo toliko strank. da vodje teh strank še sami ne vedo, kaj so pravzaprav. Radikalci, klerikalci, liberalci, narodnjaki, naprednjaki, rdečkarji, kazinotje, sploh stranka nad stranko. Vsi ti božji volki so seveda tudi zastopani po časopisju, katerih je toliko, da na Kranjskem sploh ni treba kupovati papirja za nobeno rabo.«

To je torej dokaz; to je torej potrdilo, da omenjeni list imenuje starokranjske Slovence, splošno, vse »greenhorne« — noree.

Omenjeni spis bi ameriškim Slovincem lahko na ugledu veliko škodil, ako bi rojaki v stari domovini mislili, da je res ves narod v Ameriki na strani tega pavlihevega organa, ki na tako nesramen način sramoti rojake v stari domovini.

Predno pa rojaki v stari domovini stvar obsojajo in postavljajo rojake v Ameriki v temno luč, je treba, da poznate one »imenitne« ljudi pri »Clevel. Ameriki«, ali bolje pri glasilu clevelandskega Pavlihe. Tudi je treba znati, kakov je njih značaj in njih delovanje.

Gospodje, ki se zbirajo okoli tega organa clevelandskega Pavlihe, so Slovincem v Ameriki predobro znani. Živijo v vednem boju, a brez vsakega najmanjšega cilja. Delajo združbo med Slovenci v Ameriki, posebno v Clevelandu, in netijo vedno prepir med narodom. Poskusili so na vse načine, da ugonobijo vse, kar so rojaki s krvavimi žulji zgradili; poskušali so razdreti bratsko ljubezen med narodom slovenskim v Ameriki.

Pred par leti so se bojevali zoper faro sv. Vida v Clevelandu. Na čelu teh ljudi je stala »majka« sedanjega glasila Pavlihe — »Nova Domovina«. Okoli nje so se zbirali isti ljudje, ki sedaj lazijo okoli »Amerike«. Zabili so vrata v cerkev in razdrli so faro sv. Vida, ki je bila ena največjih slovenskih far v Ameriki. Rojaki v Clevelandu so bili tako uplašeni, da si niso upali biti ne na eni in ne na drugi strani.

Revolucionarji okoli »Pavlihe« v Clevelandu so vedno gledali na to, da bi dobili pod svoje kremplje vsako stvar, ki bi jim kaj nesla. Pred nekaj časom so bili tudi pri K. S. K. Jednoti in so celo zastopali svoja društva kot uradniki Jednote. Ko je pa ljudstvo izprevidelo, da delajo ti rokavnjači preveč zgage, so na konvenciji pomedli z njimi. Nato so se začeli bojevati zoper odbor Jednote na vsej črti; prišlo je tako daleč, da sta bila dva glavna razgrajajača, in sicer poglavarja, izključena iz Jednote. Pisali so mnogo zoper uradnike Jednote in so tudi ustanovili v Clevelandu svojo edino pravo in sigurno Jednoto, ki pa je po par mesecev životarenja izginila kakor lanski sneg. Nobenih računov se ni dalo članom za vplačane zneske. Sedanji kolovodja »Cl. Amerike«, minister Jare, je bil glavni tajnik te nove Jednote. Ker je tako delaven mož, zakaj ni

delal na to, da se razširi njih družba? Delal je le za to, da je potrosil oni denar, ki so ga člani zložili, ker vedel je dobro, da ne bo treba nikdar računa dajati.

Pred par leti je ravno ta mož bil »bos« pri pokojni »Novi Domovini«, kjer je pošiljal denar v staro domovino hitro in zanesljivo. O tem se pripoveduje prav značilna zgodba.

(Konec prih.)

a »Slovenska Narodna Čitalnica v Clevelandu Ohio je na svojem občnem zboru dne 12. decembra t. l. izvolila nov odbor za leto 1910 in sicer: Predsednik Josip Žele; podpredsednik: Slavoj Trošt; glavni tajnik: Mihael Lah, 1268-E, 55, Street N. E.; blagajnik: Jakob Požun; računski tajnik: Anton Peterlin; knjižničar: Karol Rogelj; odborniki: France Hudovernik, Ferdinand Koblar in France Strehovec. »Slov. narodna čitalnica« se obrača na liste, na katere je naročena, naj bi se ji pošiljali na naslov: »Slovenska narodna čitalnica«, Cleveland, 1113 Norwood, rd. N. E. Cl.-O., pisma pa na I. tajnika Mr. M. Lah, 1268-E., 55 St. N. E.

Cerkvene pristojbine.

Neprestano nam prihajajo od vseh strani vprašanja, ako sme ta ali oni duhovnik računati za pogreb, oziroma za druga cerkvena opravila toliko in toliko kron.

Ker radi pomanjkanja časa ne moremo vsakemu posamniku odgovarjati, priobčujemo tu najvažnejše določbe o cerkvenih pristojbinah, ki so še sedaj v veljavi.

Evo jih:

Za oklice:

I. oddelek (veliki kmetje) . . .	84 v.
II. » (srednji ») . . .	63 »
III. » (mali ») . . .	42 »
IV. » (kočarji ») . . .	21 »
V. » (delavci, poslji, dninarji itd.)	10 ¹ / ₂ »

Za poroko:

I. oddelek (veliki kmetje) 2 K 10 v.	
II. » (srednji ») 1 » 57 ¹ / ₂ »	
III. » (mali ») 1 » 05 »	
IV. » (kočarji ») 63 »	
V. » (delavci, poslji, dninarji itd.)	42 »

Za oklice in poroko skupaj mora torej plačati veliki kmet 4 K 62 vin., srednji kmet 3 K 46¹/₂ vin., mali kmet 2 K 31 v., kočar 1 K 26 vin., delavec, posel, dninar 73¹/₂ vin.

Cerkovniku se plača:

V I., II. in III. oddelku . . .	35 v.
v IV. in V. oddelku	17 ¹ / ₂ »

Za krst otroka ni plačati nobene pristojbine.

Krst je torej brezplačen. Brezplačen je nadalje blagoslov ali vpeljanje matere po porodu.

Za pogreb:

Za osebe pod 9 let in nad 9 let

I. oddelek	1 K 01 v.	2 K 10 v.
II. »	— » 70 »	1 » 05 »
III. »	— » 35 »	— » 63 »
IV. »	— » 28 »	— » 42 »
V. »	— » 14 »	— » 21 »

Poleg tega se plača:

Vsakemu k pogrebu posebej zahtevanemu duhovniku 1 K 5 vin.

Spremljevalcu ali duhovnemu ministrantu 52¹/₂ vin.

Če se jih ni zahtevalo, ni treba nič plačati.

Zahtevanemu posvetnemu ministrantu 10¹/₂ vinarjev in nosilecu križa tudi 10¹/₂ vin.

Za krstni, poročni in mrtvaški list:

I. oddelek	82 v.
II. »	63 »
III. »	42 »
IV. »	28 »
V. »	14 »

Organistu:

Osebe pod 9 let in nad 9 let

I. oddelek	35 v.	70 »
II. »	25 »	35 »
III. »	14 »	21 »
IV. »	7 »	14 »
V. »	3 ¹ / ₂ »	7 »

Pevcem za navadno petje pri pogrebu:

I., II. in III. oddelek	42 v.
IV. in V. oddelek	21 »

Za peto koralno mašo-zadušnico:

Župniku	2 K 10 v.
vsakemu levitu, ki se ga zahteva	— » 82 »
duhovnim ministrantom, če se jih zahteva	— » 42 »
vsakemu posvetnemu ministrantu	— » 10 ¹ / ₂ »
koralistom ali na koru pejočim duhovnikom	4 » 20 »

LISTEK.

Pehtan.

V. V.

Za Pehtana smo ga krstili otroci. Kamor je stopil in kamor se je ozrl »Pehtan, Pehtan« so ga klicali mali gobčki, »Pehtan« se je napenjal frkovec, ki je jedva spregovoril. Vrtili smo se krog njega kakor vrtavke, če je sedel pod prilepom na zadnjem koncu dvorišča. To pa ni bilo zmeraj, le kadar nas je bilo vse polno razposajencev in razposajenk. Poskakovali smo kakor mali pujsi v kališča, da je škropilo na vse strani — tako predrzni smo bili seveda samo mi, kar nas je bilo fantov, punice pa so gledale od daleč in mu strgale korenček, pa same niso vedele zakaj.

Tedaj se je pač včasih zgodilo, da je stegnil Pehtan po bliskovo roko, kar sicer ni bila njegova navada, in zagrabil enega ali drugega za zmršene kuštre ali pa za ušesa. Završčalo in zacvililo je na vseh koncih in krajih širokega dvorišča in kakor bi jih popihnil ali pomedel, so izginili mali Pehtanovi pezavti s pozorišča.

Svojega jetnika pa je posadil Pehtan zraven sebe na bukov čok in pomagati mu je moral prodajati dolgčas, če se mu ni izmuznil na lep način.

Po vasi so vedeli pripovedovati, da je šel Pehtan — to ime se ga je prijelo kakor urok — tedaj, pripovedovali so si, da je šel v svojih mladih dneh, ko se je vračal iz vasi, čez proti, in da se mu je takrat zmešala pamet. Pa to ni bilo res, prav dobro vem, da ni bilo res.

Vseeno pa so svarile stare mamice mlade fante pred vasovanjem: »Ne hodi v vas, utegneš stopiti čez proti, in po tvoji pameti je!«

»Pa kje so proti?« so vpraševali fantje.

»O ti moj ljubi bog, ko bi se to vedelo!« so vzdihovale ženice. In ostalo je tako. Fantje so hodili v vas, pa niso vedeli, ne kje so proti, ne kaj so.

Pa saj sem že rekel, da to tudi ni bil vzrok Pehtanovega pehtanovanja. Majhen je bil in precej rejen že od mladih nog. Debelušček so mu rekali, ko se je še prevračal po brstni travi in plezal po vseh štirih skozi gosto hobatje. Debeluhar in žulej so ga psovali v šoli. Še celo trebušni župnik, ki mu je bil precej podoben, je bril svoje norce z njim. Ker je bil počasen in neokreten, ga je krstil za žuleja, in vsi so mu pravili tako, še pozabili bi bili popolnoma na njegovo pravo ime, da se ni zavzel za ubogega neokretneža mladi učitelj.

»Če slišim še enkrat, da ga kličete žuleja, vas zaprem vse,« je zagrozil razposajenim paglavcem. »Francelj je Potočnikov, zapomnite si!« — Zaleglo je za par dni, ime žulej pa se ga je prijelo že tako do gnide, da so bile vse grožnje zaman, da niti gnet pred zaporom ni pomagala.

Ubogemu Potočnikovemu Francelju so menda prisodile rojenice ob njegovi žibelji, da naj ga kličejo žive dni z izmišljenim imenom.

Ko je prišel v fantovska leta, se je vzrodila tudi v njegovih prsih hočljivost, pa na katerokoli okno je potrkal, povsod so ga odganjala dekleta: »Glej ga no, žuleja, kaj ti pa pride na misel?« In odkuril jo je pobit in zardel je pred samim seboj.

Zardeval je, ko je stopal nogo izpomojaje po dnevi skozi vas, zardel je skoraj pri vsaki hiši, če se je spomnil svojega brezuspešnega, sramotnega vasovanja.

Bogat ni bil, postaven tudi ne, a v prsih, tam notri, koder je obešeno srce, tam mu je utripalo in butalo, da ga je kar

bolelo. Stokal je ob teh bolečinah in obračal oči v nebo, kakor bi bil božjasten, pa vse ni pomagalo, dekleta so ga odganjala od okenc in fantje so se mu posmehovali.

Spomnil se je tedaj v svoji zadregi nekega dne Nežike, ki je stanovala pri stari teti skoraj na koncu vasi, v bližini našega doma. Sklenil je, da jo obišče in potrka na njeno okence. »Zadnjikrat, oh, zadnjikrat,« je zatrjeval samemu sebi, »in če me Nežika ne mara, ne pogledam nobenega dekleta več, oh, nikdar več, nikdar več!«

Nežika pa je spala v izbi ravno nad vežo. Drobnokence je gledalo čez vrata, usajeno v ahkerc, ki se je videl, kakor lastovičje gnezdo, prilepljeno na streho. Tu je spančkala in sančkala, tu čakala, da jo pokliče fant, je računal Francelj ves blažen v svoji domišljiji.

Lojtereo bom pristavil, si je mislil, in je počasi splezal do kašče. Rosna travica mu je oškropila čevljičke, roka mu je tavalala po črni temini. Zagrabil je za lestvenik, odzdignil je lestvico raz kline, globoko v les pritrjene, naprtil si jo na roke in zgugal se pod okence.

Caneavo je postal pod njeno kamrico, prestopal z noge na nogo, srce pa mu je utripalo, da je je čutil v paleu. Poprijel je za lestvine in prislonil lestvico pod Nežikino okence.

Na stečaj je bilo odprto in vse polno rdečih nageljnov in dehtečega rožmarina. Pa rožmarin je visel tako nekam klaverno čez polovico, kakor da ga je burja potlačila in iztravala iz lončka. Vzdihujoč in trudoma se utarjajoč, se je dvigal Francelj od klina do klina. Buzarona! to je bilo delo! Primajal se je do okenca.

»Nežika, Nežika, Nežika srčkana!« je zašepetnil v črno tmino.

»Ježes, Jaka!« je začivknilo iz sobe. »Zdelo, zdelo! V imenu očeta...«

In že je zašumelo čužje v koruznici, zadramasilo je po sobi, prilomastilo do okna in pograbilo Franceljna za goltanec.

Porentov Jaka je bil, Francelj ga je spoznal po roki, ki mu je segla za jopič.

»Jaka, pusti me,« je zajecal, pa že je klopnilo po njegovih čeljustih, zabučalo mu je v ušesih, zavrtelo se mu je pred očmi, zdrsnilo mu je, premajal se je, in predno je mogel želejče premisliti, kaj se godi z njim, že je tičal do vratu v gnojnici.

Tisti večer so ga pobrali moj oče, premočenega do kože, vsega obupanega in zasmradenega pred pragom. Oprati je moral svoje grešno telo pri studencu, obleči je moral staro, razcapano obleko nedavno umrlega hlapca, ki mu je bila na vseh krajih predolga. Čez pas je moral prevezati hlače z vrvico, ker so mu bile preozke. Toda še ko je bil zopet na suhem, ni mogel povedati, kaj se mu je zgodilo. Sohtal je in sohtal, jecal in se pačil in vse prigovarjanje ni pomagalo — ni se dal utolažiti.

(Dalje.)

Izdajatelj in urednik Rasto Pustoslemšek.

Tržne cene v Ljubljani

od dne 24. decembra do 29. decembra 1909.

	Cena			
	od		do	
	K	h	K	h
1 kg govejega mesa I. vrste . . .	1	14	1	40
1 " " " II. " . . .	1	—	1	20
1 " " " III. " . . .	—	90	1	12
1 " telečjega mesa . . .	1	20	1	80
1 " prašičjega mesa (svežega) . . .	1	60	2	—
1 " " " (prekajenega) . . .	1	80	2	—
1 " koštrunovega mesa . . .	1	08	1	12
Prašiči na klavnici . . .	1	28	1	36
1 kg masla . . .	2	50	2	60
1 " masla surovega . . .	2	10	3	20
1 " masti prašičje . . .	2	—	2	20
1 " slanine (špeha) sveže . . .	1	80	2	—
1 " slanine prekajene . . .	1	80	2	—
1 " sala . . .	1	96	2	—
1 jajce . . .	—	9	—	10
1 l mleka . . .	—	20	—	24
1 " " posnetega . . .	—	10	—	—
1 " smetane sladke . . .	—	—	—	—
1 " " kisle . . .	—	80	—	90
1 kg medu . . .	1	20	1	40
1 piščanec . . .	1	40	1	90
1 golob . . .	—	45	—	50
1 raca . . .	2	60	3	—
1 gos . . .	—	—	—	—
1 puran . . .	—	6	—	9
100 kg pšenične moke št 0 . . .	46	—	—	—
100 " " " " 1 . . .	45	50	—	—
100 " " " " 2 . . .	45	—	—	—
100 " " " " 3 . . .	44	—	—	—
100 " " " " 4 . . .	43	—	—	—
100 " " " " 5 . . .	41	—	—	—
100 " " " " 6 . . .	39	—	—	—
100 " " " " 7 . . .	33	—	—	—
100 " " " " 8 . . .	16	—	—	—
100 " koruzne moke . . .	21	—	—	—
100 " ajdove moke . . . I. . .	39	—	—	—
100 " ajdove moke . . . II. . .	37	—	—	—
100 " ržene moke . . .	33	—	—	—
1 l fižola . . .	—	20	—	32
1 " graha . . .	—	—	—	—
1 " leče . . .	—	44	—	48
1 " kaše . . .	—	20	—	22
1 " ričeta . . .	—	20	—	—
100 kg pšenice . . .	27	—	—	—
100 " rži . . .	21	50	—	—
100 " ječmena . . .	18	—	—	—
100 " ovsa . . .	17	40	19	—
100 " ajde . . .	19	—	20	—
100 " prosa belega . . .	18	—	—	—
100 " " navadnega . . .	—	—	—	—
100 " koruze . . .	15	—	18	—
10 " krompirja . . .	4	80	5	—
Lesni trg.				
Na trgu je bilo				
— voz in — čolnov z lesom				
Cena trdemu lesu od 10 K — h				
do 11 K 50 h za m ³ .				
Cena mehkega lesu od 9 K — h				
do — K — h za m ³ .				
Trg za seno, slamo in steljo.				
Na trgu je bilo				
— voz sena				
— " slame				
— " stelje				

Usem naročnikom, prijateljem in
somišljenikom
želi

veselo in srečno
novo leto

uredništvo „Slovenskega Doma“.

Loterijske številke.

Dvignjene v soboto dne 24. decembra 1909.

Gradec: 28, 51, 1, 15, 5.

Dunaj: 10, 80, 88, 87, 76.

Čištnica uredništva.

Dopisniku v Št. Vidu. Dotični dopis, za katerega sprašujete, je silno nevaren, ker nam lahko obesi tožbo na vrat. Zato ga ne moremo priobčiti. Oprostite!

Dopisniku v K. na D. Naš list je majhen in šele v povojih, zato ne more plačevati nagrad svojim sotrudnikom. Izjemoma pa Vam nakažemo malo nagrado.

Vpraševalcem. Sprejeli smo toliko vprašanj, da jih sedaj ob silnem poslu ob novem letu pri najboljši volji ne moremo rešiti. Prosimo nekoliko potrpljenja!

Čitatelje in naročnike našega lista prosimo, da se v vseh zadevah, kjer žele nasvetov in poduka, obračajo na uredništvo »Slovenskega Doma«, ki odpre poseben predal za vprašanja in odgovore.

Eng. Franchetti

v Ljubljani, Sodnijska ulica 2, nasproti kavarni „Evropa“

priporoča svojo elegantno in higijenično urejeno

brivnico

in prodajo raznih dišav in kozmetičnih predmetov.

Svoji k svojim!

20 52-25

50% prihranite!

Kri! torej polovico stroškov prihranite v gospodinjstvu na kavi, sladkorju in mleku. 4 52-1

Moč! dosežete in ohranite.

Zdravje! Kdor se hoče o tem prepričati, dobi vsak knjižico brezplačno

v lekarni Trnkóczy zraven rotovža v Ljubljani ali pa po pošti, vsak, kdor po njo piše.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Del. glavničã K 3,000.000.

Stritarjeve ulice šte. 2.

Rezervni fond K 300.000.

Podružnica v Spljetu.

Podružnica v Celovcu.

Podružnica v Trstu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

52 52-18

Odvetnik

dr. Josip Globevnik

naznanja, da je otvoril

v lastni hiši v Novem mestu

svojo

72 3-2

odvetniško pisarno.

G. ČADEŽ

Mestni trg št. 14

poleg Urbančeve manufakturne trgovine

priporoča

13 12-8

klobuke in slamnike

čepice, razno moško perilo, kravate, ovratnike itd.

Blago imam solidno, cene zmerne.

Postrežem točno.

*	*
	
Popravila in preobleke točno in ceno.	Popravila in preobleke točno in ceno.
	

Najcenejše solnčnike in dežnike

domačega izdelka priporoča

3 52-1

Josip Vidmar

v Ljubljani

Pred Škofijo 19,

Stari trg 4,

Prešernova ulica 4.

Stanje hranilnih vlog nad 36 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA.

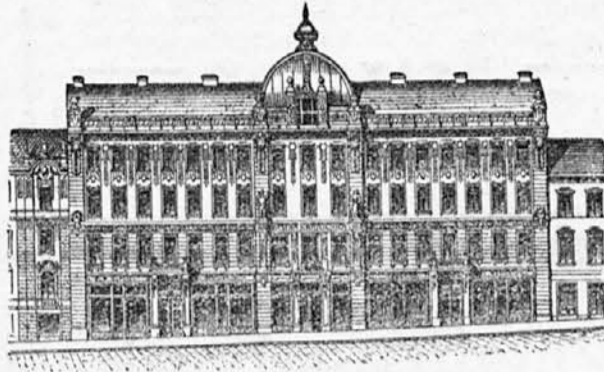
Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po $4\frac{1}{4}\%$ ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi ob enem pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v $62\frac{1}{2}$ leta. Kdor plačuje 6% izposojenega kapitala, poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične domače hranilnike proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo. Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti.

V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov je vpeljala ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska se nahaja v lastni palači
v Prešernovi prej Slonovi (Elefantovi) ulici števil. 3.

1 52-1

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti števil. 18, v Ljubljani

v lastnem zadružnem domu.

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa

K 71.417.344.75

upravnega premoženja

K 17.519.983.93.

Obrestuje hranilne vloge

po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Uradne ure vsak dan
od 8.—12. in od 3.—4.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne
31. decembra 1908

kron 17.102.911.27.

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije. Na menice pa po 6% . Posojilnica sprejema tudi vsak drug načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan
od 8.—12. in od 3.—4.

2 52-1